

Asia: Tenojoen kalastussäännön vuotta 2023 koskevat täsmennykset (VN/4887/2023-MMM-2)

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto

1 Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Luonnonvarakeskukselta (Luke) lausuntoa pöytäkirjasta, johon on kirjattu neuvottelutulos Suomen ja Norjan välisistä neuvotteluista Tenojoen kalastussäännön täsmennyksistä kalastuskaudelle 2023. Tenon kalastussopimuksen 6 artiklan mukaan Suomen ja Norjan hallitukset tai niiden määräämät viranomaiset voivat sopia kalastussäännöstä poikkeavista määräyksistä, jos se on tarpeen kalakantojen tilan turvaamiseksi tai heikentymisvaarassa olevien kalakantojen elvyttämiseksi, tai jos kalakantojen tila sen sallii. Lohenkalastusta ei ole tarkoitus sallia Tenojoen vesistöissä kalastuskaudella 2023 lohikantojen edelleen jatkuvan heikon tilan takia, joten pöytäkirjan täsmennykset kalastussäännöistä koskevat muiden kalalajien pyyntiä.

2 Lausunto

Poikkeuksellisessa tilanteessa, jossa lohenkalastus tulee olemaan kiellettyä Tenojoen vesistöissä kesällä 2023 jo kolmatta vuotta peräkkäin, on luonnollista ja tärkeää, että kalastusmahdollisuuksia etsitään muiden kalalajien pyynnin parista. Asiaa on pyritty edistämään Suomen ja Norjan välisissä neuvotteluissa jo aiempina lohenkalastuskieltovuosina (2021, 2022), ja nyt lausunnolla oleva pöytäkirja täsmentää edelleen muiden kalalajien pyyntimahdollisuuksia ja siihen liittyvää säännöstöä.

Luonnonvarakeskus katsoo, että muiden kalalajien pyyntiä Tenojoen vesistöissä on syytä sallia ja niiden pyyntimahdollisuuksia edistää, sekä paikallisten kalastajien että matkailukalastajien osalta. Tilanteessa, jossa lohikantojen tila on poikkeuksellisen heikko, kaiken kalastuksen tulee olla suunniteltu ja säädelty niin, että lohen mahdollisuus joutua saaliiksi on minimoitu. Pöytäkirjassa esitetyt täsmennykset pyrkivät tähän sekä ajallisilla, alueellisilla että pyyntiteknisillä säädöksillä.

Kesällä 2023 odotetaan jälleen kyttyrälohen vaellusta Tenojokeen. Vaikka Norjan puolella joen alaosalla suunnitellaankin tehokasta kyttyrälohen poistopyyntiä, kyttyrälohen pyyntimahdollisuudet on hyvä ottaa huomioon myös rajajokiosuudella. Sen lisäksi että kyttyrälöhi on mukana yleisesti muiden kalalajien pyyntiä koskevissa osioissa, pöytäkirjassa mainitaan, että erityisesti kyttyrälöheen kohdistuvaa pyyntiä voidaan tulevalle kalastuskaudella harjoittaa, kunhan poistopyynnistä tehdään ilmoitus. Tätä koskevat tarkemmat linjaukset annetaan erikseen asetuksella, ja onkin toivottavaa, että nämä pelisäännöt saadaan sovittua ja tiedotettaviksi riittävän ajoissa, jotta mahdolliset kiinnostuneet kalastajat voivat valmistautua poistopyyntihankkeisiin.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luonnonvarakeskus katsoo, että muiden kalalajien pyyntiä Tenojoen vesistöissä on syytä edistää, mutta Tenon lohikantojen poikkeuksellisen heikon tilan vuoksi kaikki kalastus on säädeltävä niin, että lohien mahdollisuus joutua saaliiksi on minimoitu. Pöytäkirjassa esitetyt täsmennykset kalastussäännöstä pyrkivät tähän.

Riitta Rahkonen

Kehittämispäällikkö, erityisasiantuntija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 23.03.2023 klo 10:35:59.

Lausunnon valmistelija(t):

Jaakko Erkinaro

Panu Orell

Liitteet:

Tiedoksi: